

menbundne Hænder sig selv til desto større Forhaanelse og andre til Skræk og Afskye fra Fængslet til Retterstedet føres paa Natmandens Sluffe“. Det var jo at føje Forhaanelse til Nederdrægtighed, alt hvad man her gjorde ved Manden; han maatte ikke en Gang gaa til Retterstedet i sine pæne Klæder.

Det hjalp heller ikke. Den næste Forordning er Forordningen af 18. December 1767. Nu har man opdaget, at det nytter ikke, nu er Tiden saa langt fremme, at Folk slaa ihjel blot for selv at miste Livet. Ja, det forekommer os løjerligt, men i Motiverne til Loven staar saaledes: „Da det i Anledning af de nu paa nogen Tid saa ofte forøvede forsætlige Mord paa uskyldige Børn og andre, er bragt i Erfaring, at Forordning af 7. Februar 1749, som skierper Straffen osv. . . . ikke saa fuldkommelig har opnaaet den derved intenderede Hensigt“. Ordføreren maa lægge Mærke til, at de Love, jeg læste op, opnaaede ikke den intenderede Hensigt, d. v. s. Meningen med dem, saa kan han gøre Regning paa, hvor meget hans Lov vil virke — „ligesom Livsstraf ej heller synes saa aldeles at passe paa den Misdæder, der ønsker sig Døden og er kied af Livet, og af saadan Kiedsommelighed lader sig forlede til at begaa et forsættligt Mord paa en uskyldig Person. Saa bliver den for saadan forsættligt Mord fastsatte Dødsstraf forandret til anden daglig vedvarende Straf, som eragtes mere bekvem til at opnaa Straffens Hensigt, nemlig Undersaatternes Sikkerhed og Roelighed“. Nu er Kongen begyndt at tale om Undersaatternes Sikkerhed og Rolighed, og han bestemmer derom, at naar Dratsmændene have gjort disse Mord for derved at miste Livet, skulle de kagstryges og brændemærkes og derefter hensættes til Arbejde i Jern paa Livstid, Mandfolkene i Rasphuset, saafremt og saa længe deres Kræfter det tillade osv. Saa skulle de en Gang hvert Aar paa samme Dag, paa hvilken Mordet var forøvet „fra Rasp- eller Tugthuset henbringes til det Sted, hvor det var forøvet, eller i Fald samme er for langt fraliggende, da til Byens offentlige Rettersted og der atter kagstryges eller piskes med 27 Slag af 9 Ruis“, og saa skulle de tilbringe deres Liv paa en temmelig sørgelig Maade.

Alle disse Forordninger, alle disse Brændemærkninger og Kagstrygninger hjalp ikke det mindste, og da den ærede Ordfører selv er Jurist og er bistaaet af andre Jurister ved Lovforslagets Udarbej-

delse, har han ikke været uvidende herom, og trods alt, hvad han har lært, har han lært saa meget, at han kan huske, at det gik aldeles ikke paa den Maade. Hvis dette Lovforslag var fremsat fra Højres Side her i Tinget, vilde jeg have taget det uden nogen som helst Lidenskab. Jeg vilde have tænkt, at vi fik nok Ende derpaa i Skikkelighed. Nu er jeg saa glad ved, at det ikke kommer til at hedde Justitsministerens Pryglelov, da Justitsministerens Forslag er gaaet ud af Sagaen. Men nu er det saadan, at hvis det udkommer som Lov, vil det meget nemt komme til at hedde Venstres Pryglelov. Men det vilde jeg se med den allerstørste Beklagelse, for den er af dem, der kunde være egnet til at sætte Skel der, hvor det ikke burde sættes: den sætter nemlig ikke Skel mellem Højre og Venstre, men mellem Anskuelser om, hvad der er godt for Nutiden, og hvad der skal til for at berede en passende Fremtid for det Samfund, der kommer efter os. Om denne Lov, som sagt, havde heddet „Rumps Pryglelov“, vilde jeg have været nogenlunde ligeglad, for det vilde have mildnet min Sorg over den, men der er noget, der gør mig ondt, og det er, at den store Flerhed af dem, der staa som Forslagsstillere her, sætte Prygl ind i Loven for at opnaa andre Goder, idet den store Flerhed ligesom den ærede Ordfører i og for sig er principielle Modstandere af Pryglestraf. Jeg vil slutte hermed, og saa vil jeg sige, at den ærede Ordfører har seiv rimeligvis haft Følelsen af, at den hellere burde hedde Rumps Lov end deres egen, og det har sat blivende Spor i Forslaget.

Formanden: Jeg gentager min Opfordring til Talerne om at gøre, hvad de kan, for at Forhandlingerne kan forløbe saa roligt som muligt.

Borgbjerg: Den Sejrsang, som den højtærede Justitsminister i Efteraaret varslede sit Lovforslag om Legemsstraf, har jo vist sig at blive det, som den ærede sidste Taler betegnede som en Gaaen-ud-af-Sagaen, og det er rigtigt. I den raa Form, hvorunder Prygloven blev forelagt i Efteraaret, har den vist sig uigennemførlig, endog saa i den Grad uigennemførlig, at det ikke i Udvalget har været muligt at stille saadanne Ændringsforslag til den, at de kunde accepteres af Formanden her i Tinget som virkelige efter Forretningsordenen tilstedeliggende Ændringsforslag. I den Grad er